

Obrazložitev žirije

NAGRADA SLAVKA GRUMA

Nejc Gazvoda: *Tih vdih*

Tih vdih je drama v enem dejanju. Drama povprečne slovenske družine od nekod s slovenskega podeželja. Družine, ki počasi drsi proti družbenemu robu.

Prostor dogajanja je »dnevna soba oziroma jedilnica predmestne hiše, hiša je lahko locirana kjerkoli uro (do uro in pol) od Ljubljane«. Takšen je avtorjev napotek v uvodnih didaskalijah o kraju dogajanja, po načelu trojne enotnosti klasične aristotelovske dramaturgije pa je dogajanje strnjeno v en dan.

Katarina, mama treh odraslih otrok, sina Marjana ter hčerk Petre in Tamale, se na obletnico moževe smrti poslavlja od najmlajše. Najstnica Tamala se namreč v spremstvu starejše sestre Petre in njenega partnerja Janeza odpravlja na študij medicine v Ljubljano. Razpadajoča družinska hiša odseva razpoke v družinskih odnosih. Katarina svoje strahove pred negotovo prihodnostjo potomstva skriva v materinske nasvete, utemeljene z vrednotami preteklih časov. Kljub nekdanj ljubečemu odnosu v preteklosti je trenutno razmerje med njo in sinom Marjanom zelo naelektreno. Marjan, oče nekajletnega sina, čigar vzgojo je v celoti prepustil bivši partnerki Maji, namreč brezciljno živetari na domačem kavču s pivom v roki in bolečino v križu. Ukleščen v mačo stereotipe svojo nemoč usmerja proti vsem in vsakomur. Hči Petra po prvem pisateljskem uspehu pristane na delo v knjigarni, saj je pač treba plačati račune. Tamala ostane edino družinsko upanje po uspešni prihodnosti, v kateri naj bi jim kot zdravnica povrnila družbeni status. Toda za razliko od sestre Petre, ki svoje umetniške ambicije zatre na račun povprečnega preživetja, Tamala po nekaj semestrih študija medicino zamenja za umetnost. Zgolj v nekaj kratkih apartejih namreč s preskoki v prihodnost nakaže nadaljevanje zgodbe.

Na prvi pogled gostobesedna komunikacija v čehovljanski maniri temelji na premolkah. Tišina med replikami razkriva naraščajoče strahove, nemoč spoprijema z novimi družbenimi razmerami, frustracijo osebnih odnosov, klavstrofobičnost bližine. Drama ponuja dramaturške in režijske izzive – fizično odsotna sta namreč dva ključna družinska akterja, umrli oče Marjan in odsotni vnuk Tijan – kot tudi zadostitev igralskim ambicijam. Spretnost karakterizacije skozi slogovno dovršen dialog bo zagotovo spodbudila večkratna ustvarjalna branja odrskih interpretacij.

»Srečne družine so si v svoji sreči podobne, nesrečne pa so nesrečne vsaka na svoj način,« je misel, s katero je Tolstoj začel roman o Anini Karenini. V drami *Tih vdih* se na prvi pogled ne zgodi nič tako tragično usodnega kot v veličastnem Tolstojevem romanu, toda prav zaradi občutljivosti za male premike proti brezizhodnosti je v njej veliko trenutkov brez diha.